
Hallitus**AIKA** Tiistai 23.04.2024 klo 09:04 - 10:29**PAIKKA** Sähköinen kokous**ASIAT**

§	Otsikko	Sivu
§ 27	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 28	Osavuosisikatsaus 1/2024	5
§ 29	Lausunto valtuustoaloitteeseen HSL-lauttayhteydestä	7
§ 30	Kehälinjamuutokset (linjat 554, 523 ja 553)	9
§ 31	Ruskeasuon varikon korvaukset 2024	13
§ 32	Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset	16
§ 33	Tiedoksi merkittävät asiat	17
§ 34	Seuraava kokous	19

Päätöksentekijät	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Pajula Matias	Puheenjohtaja, Helsinki	
	Aura Anssi	Jäsen, Vantaa	
	Brax Saara	Jäsen, Kirkkonummi	
	Halava Heli	Jäsen, Espoo	
	Hämäläinen Sanna	Jäsen, Helsinki	
	Kauppila Elina	Jäsen, Helsinki	
	Kauppinen Sirpa	Jäsen, Vantaa	
	Laiho Mia	Jäsen, Espoo	Poistui klo 10.26 §:n 33 käsittelyn aikana
	Liukkonen Pasi	Jäsen, Vantaa	
	Månsson Björn	Jäsen, Helsinki	
	Rajala Maria	Jäsen, Espoo	
	Rydman Sampsa	Jäsen, Helsinki	
	Sauri Pekka	Jäsen, Helsinki	
	Ylitalo Jaana	Jäsen, Helsinki	Poistui klo 10:29 §:n 33 käsittelyn aikana
Muut osallistujat	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
	Passi Kauko	Varajäsen, Kerava	Poistui klo 10.07 §:n 30 käsittelyn aikana
	Salmi Lilli	Varajäsen, Tuusula	Poistui klo 9.57 §:n 30 käsittelyn aikana
	Anttila Tero	Asiantuntija, Vantaa	Poistui esteellisenä §:n 31 käsittelyn ajaksi.
	Grannas Mikael	Asiantuntija, Sipoo	
	Isotalo Olli	Asiantuntija, Espoo	
	Kauppinen Anna- Kaisa	Asiantuntija, Kirkkonummi	
	Lehmuskoski Ville	Asiantuntija, Helsinki	
	Lindberg Arto	Asiantuntija, Tuusula	
	Masar Christoffer	Asiantuntija, Kauniainen	
	Silfver Vesa	Vs. toimitusjohtaja, esittelijä	
	Alakuijala Päivi	Tulosalueen johtaja	
	Saarinen Jussi M	Tulosalueen johtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Savikangas Tuomas	Tulosalueen johtaja	
	Taiha Reija	Tulosalueen johtaja	
	Wallin Johanna	Tulosalueen johtaja	
	Lehtinen Anni	Hallintopäällikkö	

ALLEKIRJOITUKSET

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu

Matias Pajula
puheenjohtaja

Jussi Saarinen
pöytäkirjanpitäjä

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

24.4.2024

Sampsa Rydman
pöytäkirjantarkastaja

PÖYTÄKIRJA YLEISESTI NÄHTÄVILLÄ

Asetettu yleisesti nähtäville yleisessä tietoverkossa (www.hsl.fi) kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla 23.4.2024.

Kokouksen järjestäytyminen

Hallitus 23.04.2024 § 27

Esittelijä Vs.toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

- Ehdotus** Hallitus päättää
- a) todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi; sekä
 - b) valita pöytäkirjantarkastajaksi Sampsa Rydmanin (varalla Pasi Liukkonen).
- Päätös** Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Osavuositarkastus 1/2024

108/02.02.00.00/2023 [Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026]

Hallitus 23.04.2024 § 28

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelijä Johtaja Jussi Saarinen, p. 040 820 8194 ja
yksikön päällikkö Maarit Hauskamaa, p. 040 721 546

Vuoden 2024 ensimmäinen osavuositarkastus perustuu talouslukujen osalta pääosin kolmen kuukauden toteutumatietoihin. Osavuositarkastus sisältää vuositason ennusteen, johon sisältyy tässä vaiheessa vuotta epävarmuutta matkustajamäärien kehittymisen ja sen seurauksena lipputulosten ennustamisen osalta. Joukkoliikenteen kustannustaso on tasoittunut, mutta kustannustason ennakoimaton vaihtelu aiheuttaa liikennöinnistä maksettavien operointikustannusten kehitykseen ja ennustamiseen epävarmuutta.

Osavuositarkastuksen tulosennuste perustuu skenaarioon, jonka mukaan nousijamääräennuste jää -3 % alle vuoden 2024 tavoitetason. Matkustajamäärätavoite kuluvalla vuodelle on 375 milj. nousijaa, kun ennusteen mukaan jäädään 364 milj. nousijaan.

Vuoden 2024 talousarviossa lipputulotavoite asetettu 385,0 milj. euroon. Osavuositarkastusennusteen mukaan lipputulotavoitteeseen ei aivan päästä. Lipputulot jäävät ennusteen mukaan 377,8 milj. euroon, mikä jäisi -1,9 % alle talousarvion. Vuoden 2024 hinnoittelussa kahden vyöhykkeen lippujen hintoja alennettiin keskimäärin -5,3 %. Samalla D-vyöhykkeen lippujen hinnat laskivat -2,8 %. Hintatason keskimääräinen muutos kokonaisuudessaan oli -4,0 %.

Osavuositarkastusennusteessa toimintatuottojen yhteensä arvioidaan olevan vuositasolla 886,1 milj. euroa, 7,2 milj. euroa (0,8 %) talousarviossa arvioitua enemmän. Toimintatuottoihin sisältyviä lipputulota arvioidaan kertyvän 377,8 milj. euroa eli 7,2 milj. euroa (-1,9 %) talousarviossa ennakoitua vähemmän. Muita tuottoja arvioidaan kertyvän talousarviossa arvioitua enemmän pääosin kirjanpidollisen oikaisun myötä, kun käyttämätöntä matkakortin arvoa tuloutetaan uuden järjestelmän valmistuessa edellisvuoden tapaan taseesta tuloslaskelman muihin tuottoihin. Tukia ja avustuksia arvioidaan saatavan 5,5 milj. euroa, 1,3 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän. Valtion tukien ennakoitaan laskevan edellisvuosien ja myös talousarviossa arvioidusta tasosta. Päätöstä vuodelle 2024 myönnettävistä tuista ei vielä ole saatu.

Toimintakulujen arvioidaan olevan 907,3 milj. euroa ja alittavan talousarvion 1,4 milj. eurolla (-0,2 %). Joukkoliikenteen operointikustannukset alittavat ennusteen mukaan talousarvion arviolta 2,3 milj. eurolla (-0,4 %). Suurin yksittäinen tekijä on bussiliikenteen operointi, joka ajamattoman liikenteen vuoksi alittaa ennusteessa talousarvion 5,7 milj. eurolla (-1,6 %). Muissa liikennemuodoissa ennustetaan myös talousarvion ylityksiä.

Joukkoliikenneinfran käyttökorkaukset toteutuvat ennusteen mukaan talousarvion mukaisena ollen yhteensä 220,6 milj. euroa. Infran käyttökorkaukset ovat kasvaneet 23,1 milj. euroa vuodesta 2023. Kasvu johtuu PR15 liikennöinnin aloituksesta ja siitä jäsenkunnille maksettavista käyttökorkauksista.

Investointimenojen arvioidaan nousevan 25,5 milj. euroon ja ylittävän talousarvio 2,0 milj. eurolla. Ylitysennuste liittyy pääosin lipputilihankkeen reititinhankintoihin. Investointien poistojen ennustetaan tässä vaiheessa olevan talousarvion mukaisesti 17,1 milj. euroa.

Edellä mainituista syistä johtuen tilikauden tuloksen arvioidaan olevan 35,5 milj. euroa alijäämäinen, kun talousarvio oli laadittu 31,1 milj. euron alijäämäiseksi. Alijäämä katetaan edellisten vuosien ylijäämäkertymistä.

Sitovia määrärahoja talousarviossa ovat toimintakulut ja investointimenot sekä sitova tuloarvio kuntaosuudet yhteensä. Ensimmäisen osavuositarkastuksen perusteella sitovat investointimenot ylittyvät. Talousarvion muutosesitys tuodaan hallitukseen ja yhtymäkokoukseen syksyllä, mikäli seuraavien osavuositarkastuksen jälkeen edelleen näyttää todennäköiseltä, että sitoviin eriin tulee ylitys.

Osavuositarkastuksia laaditaan kvartaaleittain. Seuraava osavuositarkastus laaditaan kesäkuun päätyttyä, kolmas syyskuun päätyttyä ja viimeisenä tilinpäätösennuste vuoden vaihteen jälkeen.

Ehdotus	Hallitus päättää merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen 1/2024.
Päätös	Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
Liitteet	Osavuositarkastus 1/2024

Lausunto valtuustoaloitteeseen HSL-lauttayhteydestä

18/00.02.03/2024 [Lauttayhteys Herttoniemenrannasta keskustaan]

Hallitus 23.04.2024 § 29

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, p. 050 337 5685
Yksikön päällikkö Alekski Manninen, p. 0405543534
Joukkoliikennesuunnittelija Henrik Kiiskinen, p. 040 8210203

Taustaa

Helsingin kaupungin kanslia pyysi HSL:ltä lausuntoa kaupunginvaltuuston 37:n valtuutetun 17.01.2024 esittämään selvityspyyntöön mahdollisuudesta käynnistää vesiliikennettä Herttoniemenrannasta keskustaan Kulosaaren sillan perusparannuksen ajaksi. Yhtenä keinona ehkäistä liikenteeseen kohdistuvia haittoja ja ruuhkia olisi luoda vaihtoehtoinen väylä keskustaan Kulosaaren sillan perusparannuksen ajaksi.

Selvitys

Lähtökohtana pidetään, että tämän hetken tiedon mukaan metro liikennöi normaalisti siltaremontin aikana.

Matkustajakapasiteetin puolesta metron välityskyky on 2,5 minuutin vuorovälillä 16 800 henkilöä tunnissa suuntaansa. Lautassa selvityksen mukaan mahdollisia vaihtoehtoja olivat kapasiteetiltaan 150–300 henkilön kokoiset lautat. Tunnin vuorovälillä kapasiteetti vastaavasti olisi 150–300 henkilöä ja kahdella lautalla liikennöitynä 300–600 henkilöä tunnissa. Näin ollen metro tarjoaa kymmeniä kertoja suuremman matkustajakapasiteetin.

Herttoniemenrannassa, kuten muuallakin Itä-Helsingissä, bussiyhteydet on suunniteltu toimimaan liityntäyhteytenä metroasemien välille. Tehokas ja hyvin palveleva liityntäyhteys lautalle vaatisi muutoksia jo toimivaan bussilinjastoon. Myös kantakaupungin puolella lautan mahdollisen päätepisteen ja lähimpien raitiovaunupysäkkien etäisyys on pitkä. Näin ollen lautan liittäminen osaksi joukkoliikennejärjestelmää sekä sujuvien vaihtojen ja tehokkaiden matkaketjujen mahdollistaminen olisi hyvin haastavaa.

Lauttaliikenne olisi kustannustehoton joukkoliikenneyhteys, jolla ei myöskään saavutettaisi merkittäviä parannuksia Herttoniemenrannan ja keskustan välisen joukkoliikenteen kapasiteettiin. Liikennöinnin lisäksi suuria kustannuksia aiheutuisi liikennöintiin soveltuvan aluksen hankinnasta. Aluksen talvikelpoisuuden, esteettömyyden sekä vähäpäästöisyyden varmistaminen toisi haasteita. Tällä hetkellä ainoa ylimääräinen jääkelpoinen lautta on kiinni Kruunuvuorenrannan liikenteessä.

HSL ei pidä perusteltuna luoda metron kanssa päällekkäistä liikennettä lautalla Herttoniemenrannan ja kantakaupungin välillä.

Jos kaupunki kuitenkin päättää järjestää lauttaliikenteen omilla kustannuksillaan, suhtautuu HSL avoimesti lippuyhteistyöhön samaan tapaan kuin Kruunuvuoren lautassa.

Ehdotus Hallitus päättää antaa asiasta liitteen 1 mukaisen lausunnon.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet

1. Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän lausunto kaupunginvaltuuston aloitteesta Herttoniemenrannan ja Keskustan välisestä lauttayhteydestä
2. Helsingin kaupunginhallituksen lausuntopyyntö valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloitteesta lauttayhteyden selvittäminen Herttoniemenrannasta keskustaan
3. Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluodon aloite lauttayhteyden selvittäminen Herttoniemenrannasta keskustaan

Kehälinjamuutokset (linjat 554, 523 ja 553)

89/08.01.01.00/2024 [Kehälinjamuutokset]

Hallitus 23.04.2024 § 30

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin, p. 050 337 5685
Yksikön päällikkö Alekski Manninen, p. 040 554 3534
Aluepäällikkö Miska Peura, p. 040 176 8660

HSL:n strategiassa tavoitellaan matkustajamäärien kasvattamista, kustannustehokkaampaa joukkoliikennettä ja joukkoliikenteen päästöjen vähentämistä. Strategiakauden tavoitteena on yltää 400 miljoonaan vuosittaiseen nousuun HSL:n joukkoliikenteessä vuoteen 2025 mennessä. Nousujen määrä on lisääntynyt merkittävästi korona-ajan rajoitusten poistuttua, mutta palautuminen on ollut ennakoitua hitaampaa erityisesti siksi, että työmatkoja tehdään nykyisin aiempaa vähemmän etätöiden tekemisen yleistyttyä pysyvästi.

HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmassa on vuodelle 2024 varattu 6 miljoonan euron lisärahoitus joukkoliikennepalvelun kehittämiseen strategian tavoitteiden mukaisesti. Rahoitus kohdennetaan joukkoliikenteen tarjonnan parantamiseen niille alueille ja linjoille, joilla ennakoidaan olevan suurin potentiaali matkustuksen lisääntymiseen. Ensimmäiset näistä toimenpiteistä toteutettiin tammikuussa 2024, jolloin esimerkiksi useiden linjojen vuoroväliä tihennettiin ruuhka-aikojen ulkopuolella vapaa-ajan joukkoliikennematkustuksen houkuttelevuuden parantamiseksi. Huhtikuun alussa toteutuivat ensimmäiset lähijunaliikenteen palvelutasoparannukset. Loput lisärahoituksella toteutettavat toimenpiteet pyritään toteuttamaan talviaikataulukauden alkaessa elokuussa sekä junaliikenteen osalta lokakuussa Tikkurilan ratatöiden päättyessä.

HSL:ssä toteutettiin vuosina 2022–2023 Kehä I:n linjastotarkastelu -työ, jossa kerättiin laajasti asiakasymmärrystä Kehä I:n käytävän joukkoliikenteen kehittämisen tueksi. Kehä I on liikennemääriltään Suomen vilkkain tie, jonka varrella olevien bussipysäkkien lähiympäristössä asuu noin 100 000 asukasta Helsingissä ja Espoossa. Linjastotarkastelussa selvitettiin mahdollisuuksia kohdentaa nykyisten linjojen tarjontaa siten, että ne mahdollistaisivat nykyistä sujuvamman liikkumisen joukkoliikenteellä Kehä I:n käytävässä. Työssä ei kuitenkaan löydetty ratkaisua, joka olisi nykyisen liikenteen kustannustasolla mahdollistanut linjaston uudelleenjärjestelyn ilman että samalla olisi merkittävästi heikennetty joitakin nykyisiä paljon käytettyjä yhteyksiä. Työssä kuitenkin tunnistettiin Kehä I:n päästä päähän kulkevan linjan merkittävä kasvupotentiaali, minkä takia Kehä I:n joukkoliikenteen kehittäminen valikoitui yhdeksi keskeisimmistä kohteiksi, minne HSL:n talousarviossa vuodelle 2024 varattua lisärahoitusta kannattaa käyttää.

Asiakasymmärrys

Kehä I:n bussiliikenteen kehittäminen nousi esille Tapiolan ja Leppävaaran linjastosuunnitelman osallisuustyössä sekä Itä-Helsingin liikkumiskyselyssä syksyllä 2021. Tapiolan ja Leppävaaran alueen linjastosuunnitelmatyössä yhtenä keskeisenä osana oli suunnitella Tapiolan ja Leppävaaran väliset joukkoliikenneyhteydet tilanteeseen, jossa pikaraitiolinja korvaa bussirunkolinjan 550. Pikaratikan Espoon

päätepyssäkki on Keilaniemessä. Aiemmin tarjottu tiheä runkolinjayhteys Tapiolan ja Leppävaaran väliltä poistui pikatikan liikenteen alkaessa. HSL:n hallituksen 8.2.2022 (§13) hyväksymässä Tapiolan ja Leppävaaran linjastosuunnitelmassa nopea yhteys Tapiolan ja Leppävaaran välille esitettiin tarjottavaksi linjalla 523, jonka liikennöinti alkoi elokuussa 2023. Linjastosuunnitelmassa kuitenkin todettiin, että jatkotyönä tulee selvittää tarkemmin mahdollisuuksia jatkaa linjan 523 reittiä Leppävaarasta pidemmälle esimerkiksi Kehä I:n suuntaisesti, jotta linjan palvelisi paremmin poikittaisia liikkumistarpeita.

Tapiolan ja Leppävaaran linjastosuunnitelmaa seuranneessa Kehä I:n linjastotarkastelussa kerättiin syksyllä 2022 laajasti asiakasymmärrystä liikkumiskyselyn ja asukastyöpajojen sekä matkapäiväkirjojen ja haastatteluiden avulla. Liikkumiskyselyyn vastasi yli 9 000 seudun asukasta, joista noin puolet ilmoitti asuvansa Kehä I:n läheisyydessä. Kyselyn vastauksissa, haastatteluissa ja työpajoissa keskeisimmät toiveet olivat Kehä I:n käytävän joukkoliikenteen vuorotarjonnan lisääminen erityisesti iltaisin ja viikonloppuisin sekä Kehä I:n päästä päähän liikennöivä nopea vaihdoton yhteys. Muita vastauksissa toistuneita teemoja olivat muun muassa matka-aika ja vaihtojen toimivuus. Kehä I:n nykyinen joukkoliikenne sai vastaajilta arvosanaksi 2,8 asteikolla 1–5.

Nykyinen bussiliikenne Kehä I:llä

Kehä I:n käytävän nykyinen bussilinjasto muodostuu linjoista 54, 523 ja 553(K). Linja 54 palvelee erityisesti työmatkayhteyksiä Itä- ja Koillis-Helsingistä Pitäjänmäelle ja linja liikennöi ainoastaan arkisin. Linjat 523 Leppävaara–Tapiola–Westendinasema ja 553(K) Hakunila–Malmi–Maunula–Leppävaara ajavat joka päivä aamusta iltaan. Linja 553 ajaa linjan 54 liikennöinti-aikojen ulkopuolella K-reittiä Lassilan ja Pitäjänmäen aseman kautta. Nykyiset linjat tarjoavat joukkoliikenneyhteydet Kehä I:n varrelle käytännössä koko kehätien pituudelta Itäkeskuksen ja Tapiolan välillä, mutta kukin linjoista palvelee vain osaa Kehä I:stä. Linjojen 54 ja 523 reitit ulottuvat noin kolmen kilometrin päähän toisistaan, mutta niiden väliltä puuttuu osuus Pitäjänmäen ja Leppävaaran väliltä. Nykyisillä linjoilla on mahdollista kulkea esimerkiksi Itä-Helsingistä Leppävaaraan ja Tapiolaan, mutta matkalla on tällöin vähintään yksi vaihto. Lisäksi Kehä I:n eri osilla kulkee pienen matkaa muuta bussiliikennettä, mutta näitä linjoja ei ole tarkasteltu tässä yhteydessä.

Muutokset linjoihin

Aiemmin tehdyn linjastotarkastelun pohjalta HSL:ssä on valmisteltu muutoskokonaisuus, jossa nykyiset yhteydet voidaan säilyttää ja niiden rinnalle tuodaan uusi linja 554 Itäkeskuksesta Westendinasemalle. Uusi linja yhdistää nykyisten linjojen 54 ja 523 reitit ja tarjoaa vaihdottoman yhteyden Kehä I:n itäpäästä länsipäähän. Uusi linja yhdistää aluekeskuksia, raideliikenteen asemia ja muita keskeisiä joukkoliikenteen vaihtosolmuja, joiden kautta linja mahdollistaa suuren määrän vaihdottomia ja yhden vaihdon matkoja eri puolilla HSL-aluetta asuville ja liikkuville. Linjaa 554 on tarkoitettu liikennöidä arkisin, lauantaisin ja sunnuntaisin aamusta iltaan.

Muutoskokonaisuus käsittää seuraavat toimenpiteet:

- Linja 54 Itäkeskus–Kehä I–Lassila–Pitäjänmäki–Valimo säilyy nykyisellä reitillään, mutta sen tarjonta vähenee hieman. Uusi linja 554 tuo merkittävästi lisää tarjontaa linjan 54 vilkkaimmalle reittiosuudelle Itäkeskuksesta Kaupintielle. Pitäjänmäentien ja Valimon aseman ympäristön saavutettavuus on parantunut

pikaraitiotie 15:n aloitettua ja pikaratikan vuorovälin tihennettyä sekä A-junan päivä- ja viikonloppuliikenteen tihennyttä.

- Linja 523 lakkautetaan, mutta uusi linja 554 korvaa sen kokonaisuudessaan suunnilleen vastaavalla tarjonnalla. Linjan 523 nykyisten käyttäjien näkökulmasta vain linjanumero muuttuu.
- Linjan 553 ilta- ja viikonloppuliikenteen K-variantista voidaan luopua, kun uusi linja 554 tarjoaa koko- ja jokapäiväisen poikittaisyhteyden Lassilaan, Pitäjänmäen asemalle ja Mäkkylään. Muutos nopeuttaa vapaa-ajan poikittaismatkoja esimerkiksi Pakilasta Leppävaaraan.
- Perustetaan uusi linja 554 Itäkeskus–Kehä I–Lassila–Pitäjänmäen asema–Leppävaara–Tapiola–Westendinasema. Uusi linja vahvistaa linjan 54 vilkkaimman reittiosuuden tarjontaa Itäkeskuksen ja Kaupintien välillä sekä tarjoaa laajasti nopeita poikittaisia joukkoliikenneyhteyksiä Kehä I:n käytävässä. Linjan reitti kulkee useiden keskeisten joukkoliikenteen vaihtopaikkojen kautta, jolloin se helpottaa Kehä I:n varren asukkaiden lisäksi myös muualla eri puolilla seutua asuvien liikkumista.

Kustannukset ja vaikutukset

Vuositasolla linjastomuutoskokonaisuuden tuoma lisäkustannus on n. 2 miljoonaa euroa verrattuna linjojen 54, 523 ja 553(K) nykyisiin liikennöintikustannuksiin. Vuodelle 2024 lisäkustannus syyskauden liikenteen osalta on noin 800 000 euroa. Muutoskokonaisuuden tavoitteena on helpottaa merkittävästi erityyppisten matkojen tekemistä joukkoliikenteellä: esimerkiksi työmatkoja Itä- ja Pohjois-Helsingistä Espooseen sekä vapaa-ajan harrastus- ja ostosmatkoja, joita Kehä I:n käytävässä nykyisin tehdään paljon henkilöautolla. Myös aiemmin eri yhteyksissä tehdyissä liikennemallitarkasteluissa Kehä I:n joukkoliikenteen tarjonnan kehittäminen ja lisääminen on osoittanut merkittävää kasvua joukkoliikenteen kulkutapaosuuteen. Uusi linja 554 parantaa joukkoliikennepalvelua suoraan noin 100 000:lle kävelyetäisyydellä Kehä I:n pysäkeistä asuvalle. Uudesta tarjonnasta hyötyvät vaihtosolmujen kautta myös esimerkiksi ratakäytävien varrella eri puolilla HSL-aluetta asuvat aina Keravalle, Kirkkonummelle ja Siuntioon asti. Linja 554 risteää myös kymmenen runkobussilinjan kanssa. Lisärahoituksen mahdollistamana muutokset voidaan tehdä siten, että nykyisiä yhteyksiä ei poisteta vaan niiden rinnalle voidaan tuoda kokonaan uutta palvelua.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 9 mukaan hallitus päättää HSL:n toimialueen joukkoliikenteen palvelutarjonnan määrästä ja laadusta bussi-, juna-, lautta-, raitio- ja metrolinjoilla.

Ehdotus

Hallitus päättää hyväksyä linjan 554 perustamisen sekä linjan 523 ja linjan 553 K-reitin lakkauttamisen syysliikenteen 2024 alusta lähtien.

Käsittely

Hallituksen varajäsen Lilli Salmi poistui kello 9.57 ennen päätöksentekoa. Hallituksen varajäsen Kauko Passi poistui kello 10.07 ennen päätöksentekoa.

Hallituksen jäsen Mia Laiho ehdotti asian pöydällepanoa. Hallituksen jäsen Heli Halava kannatti ehdotusta. Koska oli tehty kannatettu pöydällepanoehdotus, suoritettiin äänestys nimenhuutoäänestyksenä. Ne, jotka kannattivat asian käsittelyn jatkamista, äänestivät JAA. Ne, jotka kannattivat asian pöydällepanoa, äänestivät EI.

Äänestyksessä annettiin 11 JAA-ääntä (Aura, Hämäläinen, Kauppila, Kauppinen, Liukkonen, Månsson, Pajula, Rajala, Rydman, Sauri ja Ylitalo) sekä 3 EI-ääntä (Brax, Halava ja Laiho). Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyä jatketaan.

Hallituksen jäsen Mia Laiho ehdotti esittelijän ehdotuksen hylkäämistä. Ehdotus raukesi kannattamattomana. Puheenjohtaja totesi esittelijän ehdotuksen tulleen hallituksen päätökseksi.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä esittelijän ehdotuksen.

Ruskeasuon varikon korvaukset 2024

265/08.00.00.03/2020 [Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon hankesuunnitelma]

Hallitus 23.04.2024 § 31

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Tulosalueen johtaja Johanna Wallin p. 050 337 5685

Taustaa Ruskeasuon varikkoa koskevasta sopimuksesta

Kaupunkiliikenne Oy (jäljempänä "KL") hallinnoi Helsingin raitiovaunuvarikkoja (ml. Ruskeasuon varikko) ja niihin liittyvää infraa ja vastaa myös varikkojen kehittämisestä ja kunnossapidosta. Ruskeasuon varikolla on käynnissä varikkoalueen kehityshanke, jossa alueelle rakennetaan uusi raitiovaunuvarikko. Hankkeen arvioitu valmistuminen on toukokuussa 2024. Ruskeasuolle rakennettava raitiovaunu- ja bussivarikko tulee KL:n kokonaan omistaman tytäryhtiön Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy:n omistukseen.

Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon kehityshankkeen rakennustyöt ovat käynnistyneet vuoden 2021 alussa. Aiemmin Ruskeasuon varikkoalueella on toiminut pelkkä bussivarikko ja hankkeessa nykyinen bussien maatasossa oleva säilytyskenttä nostetaan tilalle rakennettavan raitiovaunuvarikon katolle. Varikolla säilytetään, huolletaan ja korjataan pääsääntöisesti kantakaupungin raitioliikenteessä käytettäviä raitiovaunuja ja uusien pikaraitioteiden operointiin tarvittavia pikaraitiovaunuja. Varikon on myös tarkoitus mahdollistaa raitioliikenteen laajenemiseen tarvittavan raitiovaunukaluston em. tehtävät. Ruskeasuon raitiovaunuvarikko on toinen Helsingin raitiotieverkon päävarikoista ja sen toteutus on osa Helsingin kaupungin päättämää raitiovarikkojen kokonaiskehittämissuunnitelmaa.

HSL:n hallitus on päätöksellään 15.12.2020 § 209 hyväksynyt HKL:n (nykyisen KL:n) Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon hankesuunnitelman ja katsonut Ruskeasuon raitiotieverikon olevan tarpeellinen tulevien raitioliikennehankkeiden kannalta.

HSL ja KL ovat sopineet kaupunkiraitioliikenteen liikennöintisopimuksessa 22.12.2022, että varikoiden käytön mahdollistamiseksi sekä niihin liittyvien investointien ja ylläpitokustannusten kattamiseksi laaditaan pitkäaikaiset sopimukset, joilla mahdollistetaan varikoiden monitoimijaympäristö.

Sopimuskohteen perustiedot

Ruskeasuon varikon rakennuspaikka on osoitteessa Nauvontie 3, 00280 Helsinki (kiinteistötunnus 91-16-725-1).

Varikon laajuus on noin 27 086 kem² ja varikon säilytysshallin kapasiteetti on noin 80 raitiovaunua.

Ruskeasuon varikon kustannukset

HSL:n hallitus on aikaisemmassa päätöksessään 15.12.2020 § 209 sitoutunut varikon kokonaiskustannusarvioon n. 145 milj. euroa.

HSL:n hallituksen päätöksen mukaisesti raitiovaunuvarikon rakentamiskustannuksiin jyvitetään syntyneet lisäkustannukset varikon katolla sijaitsevan bussien säilytyskentän rakentamisesta. Selvyyden vuoksi todetaan, että varikkohankkeen väistötilojen kustannukset, noin 6,33 milj. euroa, eivät kuulu tämän sopimuksen mukaan korvattaviin kustannuksiin, vaan HSL ja KL ovat 22.11.2021 solmineet erillisen sopimuksen Ruskeasuon varikon väistötilakustannusten korvaamisesta.

Tällä hetkellä varikon kokonaiskustannusarvio on 174,83 milj. euroa (indeksitarkistettu urakkasumma per 3/2024 yhteensä 176,5 milj. euroa). Kokonaissummasta liikennöintisopimuksen osuus on 128,88 milj. euroa ja infrasopimukseen osuus 39,62 milj. euroa. Arvio pääomakorvauksen määrästä sopimuskauden alkaessa on 890 000 euroa (alv 0 %) kuukaudessa. Ylläpitokorvausten osalta arvio vuoden 2024 kustannuksista on 830 000 euroa (alv 0 %) vuodessa, eli noin 120 000 euroa kuukaudessa.

Ylläpitokorvauksen osalta KL laatii vuosittain ylläpitobudjetin, jonka perusteella KL laskuttaa ylläpitokorvauksen kuukausittain. Kunkin vuoden päätyttyä budjetin ja toteutuneiden ylläpitokustannusten yli- tai alijäämä tasataan seuraavan vuoden huhtikuun ylläpitokorvauksessa. HSL ja KL sitoutuvat viiden täyden toimintavuoden kuluttua neuvottelemaan toteutuneisiin kustannuksiin perustuvan ylläpitokorvauksen muuttamisesta kiinteätasoiseen ylläpitokorvaukseen, jota tarkistetaan sovitulla indeksillä.

HSL korvaa KL:lle varikon hankinnasta ja peruskorjauksista aiheutuvat pääomakustannukset täysimääräisesti pääomakorvauksena sekä käyttö- ja ylläpitomenoista aiheutuvat kustannukset ylläpitokorvauksena. Mikäli HSL joltain osin kilpailuttaa raitioliikenteen operoinnin sopimuskauden aikana ja tämän seurauksena varikon käyttöoikeus luovutetaan kokonaan tai osin kilpailutuksen voittaneelle operaattorille, KL tekee sopimuksen liitteen mukaisen vuokrasopimuksen operaattorin kanssa. Tällöin pääoma- ja ylläpitojen korvausvelvollisuus siirtyy HSL:ltä kyseessä olevalle operaattorille käyttöoikeuden kohteena olevia varikon tiloja vastaavilta osin vuokrasopimuksen voimassaoloajaksi. Muilta osin HSL vastaa edelleen korvausten maksamisesta suoraan KL:lle kyseessä olevan sopimuksen mukaisesti.

Sopimus ei koske varikon ratainfraa eikä raitinfran kunnossapitoon liittyviä varikon tiloja, jotka Helsingin kaupunki on osoittanut HSL:n käyttöön jo ko. osapuolten välisellä infrasopimuksella (sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta 16.12.2011) ja joihin liittyvistä kustannuksista HSL maksaa kaupungille ko. sopimuksen perusteella (infrakorvaukset noin 39,62 milj. euroa).

Sopimuksen voimassaoloaika

Sopimus tulee voimaan, kun molemmat sopijapuolet ovat sen allekirjoittaneet, ja on voimassa, kunnes kolmekymmentä vuotta on kulunut HSL:n pääomakorvauksen maksuvelvollisuuden alkamisesta. Pääomakorvausta aletaan maksamaan vasta, kun varikko on tuotantokäytössä. Varikon tai sen osakokonaisuuksien hallinnanluovutuksen jälkeisessä käyttöönottovaiheessa HSL maksaa ylläpitokorvausta, mutta ei pääomakorvausta.

HSL ja KL sitoutuvat viimeistään kaksi vuotta ennen sopimuksen päättymistä neuvottelemaan uudesta pitkäaikaisesta sopimuksesta koskien varikon käyttöä liikennöintitarkoituksessa sekä siihen liittyvien kustannusten korvaamista. HSL:llä on etuoikeus neuvotella KL:n kanssa uudesta pitkäaikaisesta sopimuksesta.

Hallintosäännön 9 §:n kohdan 1 mukaan hallitus tekee kuntayhtymän puolesta sopimukset, joiden osalta päätösvaltaa ei ole siirretty viranhaltijalle.

- Ehdotus** Hallitus päättää valtuuttaa vs. toimitusjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan sopimuksen Ruskeasuon raitiovaunuvarikkoa koskevien kustannusten korvaamisesta Kaupunkiliikenne Oy:n kanssa.
- Käsittely** Vantaan asiantuntijaedustaja Tero Anttila ilmoitti olevansa esteellinen osallistumaan asian käsittelyyn ja poistui kokouksesta käsittelyn ajaksi.
- Päätös** Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.
- Liitteet**
1. Sopimus Ruskeasuon raitiovaunuvarikkoa koskevien kustannusten korvaamisesta
 2. Liite 1 Varikon tilat
 3. Liite 1A Varikon tilat käyttötarkoituksittain
 4. Liite 2 Varikon järjestelmät ja tuotantolaitteet
 5. Liite 3 Investoinnin loppukustannusennuste ja erittely
 6. Liite 4 Vuokrasopimusluonnos

Kuntalain mukaista otto-oikeutta varten toimitetut päätökset

Hallitus 23.04.2024 § 32

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, puh. 040 594 2747

Hallitukselle on toimitettu kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta varten toimitusjohtajan ja tulosalueen johtajien viranhaltijapäätökset ajalta 11.3.–15.4.2024.

Ehdotus Hallitus päättää olla ottamatta käsiteltäväkseen liitteessä mainittuja päätöksiä.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liite Päätösluettelo

Tiedoksi merkittävät asiat

Hallitus 23.04.2024 § 33

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

HSL on antanut seuraavat lausunnot ja kannanotot:

- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettua asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi
- Vastaus kannanottoon Helsingin, Espoon ja Vantaan nuorisovaltuustojen edustuksesta HSL:n hallituksessa
- Lausunto Koskensillantie ja Esikunnanpolku, asemakaava ja asemakaavan muutos sekä päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaava nro 3633
- Lausunto Itämerenkadun ja Lepakonaukion asemakaavan muutosehdotuksesta
- Lausunto Soidintie 3:n asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä Malmin terveys- ja hyvinvointikeskuksen sijoittumisesta
- Lausunto asuinkorttelista Aviakujan pohjoispuolelle (OAS-vaiheen asemakaavamuutos nro 002564)

HSL:lle ovat saapuneet seuraavat asiakirjat:

- Lausuntopyyntö tieliikenteen automaation edellyttämiä lainsäädäntömuutoksia koskevasta arviomuistiosta
- Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettua asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi
- Aluehallintoviraston muistio: HSL-mobiilisovelluksen saavutettavuus
- Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikenteen ja logistiikan tietosäätelyn päivityksestä (data-avaruus osa 1)
- Valitus Helsingin hallinto-oikeudelle Länsi-Helsingin raitioteiden hankesuunnitelmasta

Ehdotus Hallitus päättää merkitä asiat tiedoksi.

Käsittely Hallituksen jäsen Mia Laiho poistui asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa kello 10.26. Hallituksen jäsen Jaana Ylitalo poistui asian käsittelyn aikana ennen päätöksentekoa kello 10.29.

Päätös Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Liitteet Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettua asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (75/00.04.02/2024)
HSL:n vastaus kannanottoon Helsingin, Espoon ja Vantaan nuorisovaltuustojen edustuksesta HSL:n hallituksessa (224/00.02.03/2023)

Lausunto Koskensillantie ja Esikunnanpolku, asemakaava ja asemakaavan muutos sekä päivitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaava nro 3633 (148/10.02.03/2023)

Lausunto Itämerenkadun ja Lepakonaukion asemakaavan muutosehdotuksesta (338/10.02.03/2022)

Lausunto Soidintie 3:n asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä Malmin terveys- ja hyvinvointikeskuksen sijoittumisesta (20/10.02.03/2024)

Lausunto asuinkorttelista Aviakujan pohjoispuolelle (OAS-vaiheen asemakaavamuuotos nro 002564) (24/10.02.03/2024)

Lausuntopyyntö tieliikenteen automaation edellyttämiä lainsäädäntömuutoksia koskevasta arviomuistiosta (178/03.00.00.00/2022)

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettua asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (75/00.04.02/2024)

Aluehallintoviraston muistio: HSL-mobiilisovelluksen saavutettavuus (425/07.02.01.11/2021)

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi liikenteen ja logistiikan tietosäätelyn päivityksestä (data-avaruus osa 1) (87/03.00.00.00/2024)

Tiedoksi valitus Helsingin hallinto-oikeudelle Länsi-Helsingin raitioteiden hankesuunnitelmasta (337/08.01.01.01/2020)

Seuraava kokous

Hallitus 23.04.2024 § 34

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Hallintopäällikkö Anni Lehtinen, p. 040 594 2747

Ehdotus

Hallitus päättää kokoontua seuraavan kerran aiemmin päätetyn mukaisesti tiistaina 21.5.2024 klo 9.00. Kokous pidetään sähköisesti.

Seuraava iltakoulu on tiistaina 7.5.2024 klo 16.00 alkaen. Paikka ilmoitetaan kokouskutsussa.

Päätös

Hallitus päätti hyväksyä ehdotuksen yksimielisesti.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 27, § 28, § 29, § 32, § 33, § 34

Muutoksenhakukielto

Päätöksiin, jotka koskevat vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 30, § 31

Oikaisuvaatimusohje

Päätöksiin tyytymätön saa tehdä siitä oikaisuvaatimuksen HSL:n hallitukselle (kuntalaki 134 §). Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*).

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös HSL:n jäsenkunta sekä luonnollinen henkilö, yhteisö, laitos tai säätiö, joka kuntalain 3 §:n mukaisesti on jäsenenä jossakin HSL:n jäsenkunnista.

Oikaisuvaatimus on tehtävä neljäntoista (14) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää mukaan lukematta. Myöhästynyttä oikaisuvaatimusta ei oteta tutkittavaksi.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon:

- kolmen (3) päivän kuluttua viestin lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisestä asiointista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:ssä säädetyllä tavalla
- seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä ilman saantitodistusta
- saantitodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on lähetetty asianosaiselle tiedoksi saantitodistuksin
- tiedoksiantotodistukseen merkittynä päivänä, jos päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi henkilökohtaisesti.

Niiden, jotka eivät ole asianosaisia, katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on julkaistu HSL:n internetsivuilla.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti (myös sähköinen muoto täyttää kirjallisen muodon vaatimuksen). Siitä on käytävä ilmi, mihin päätökseen se on kohdistettu, millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen, oikaisuvaatimuksen tekijän vaatimus perusteineen sekä oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja yhteystiedot.

Oikaisuvaatimus on toimitettava HSL:lle:

Sähköpostiosoite: hsl(at)hsl.fi
Postiosoite: HSL, PL 100, 00077 HSL
Käyntiosoite: Opastinsilta 6 A, Helsinki
Aukioloaika: ma–pe klo 8.00–16.00

Asiakirjojen on niiden toimitustavasta riippumatta oltava perillä viimeistään muutoksenhakuajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.